

บทที่ 8

ทักษะการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน

ความหมาย

การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) หมายถึงกระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดสถานการณ์สมมติขึ้น กำหนดบทบาท และปัญหาที่จะนำไปสู่การแสดงบทบาท โดยผู้เรียนที่ได้รับมอบให้เป็นผู้แสดงจะต้องแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง แล้วจึงแสดงบทบาทไปตามแนวทางนั้น ๆ ส่วนนักเรียนคนอื่น ๆ จะทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการแสดง พิจารณาค้นหาเหตุผล ความเหมาะสม และวิธีการตัดสินใจแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เพื่อนำมาประกอบการติชม และอภิปรายภายหลังการแสดงสิ้นสุดลงแล้ว อาจมีการแสดงเพิ่มเติม แล้วจึงมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สรุปเรื่อง และข้อคิดในที่สุด

ข้อสังเกต การแสดงบทบาทสมมติแตกต่างจากการแสดงละคร (Dramatization) ตรงที่การแสดงละครเป็นการแสดงบทบาทและคำพูด ตามที่ครูหรือผู้ควบคุมการแสดงกำหนดให้เท่านั้น

มโนทัศน์และหลักการ

1. บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่เรียน โดยที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์สมมติ และบทบาทสมมติขึ้นมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น และถือเอาการแสดงออกทั้งทางความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดง มาเป็นข้ออภิปรายเพื่อการเรียนรู้

2. การแสดงบทบาทสมมติเป็นการฝึกให้ผู้แสดงได้ประสบกับสถานการณ์จริงในสภาพของการสมมติขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองและเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนอย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะต่าง ๆ

¹ ทิศนา แจมมณี, รศ.ดร. การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน. (เอกสารการประชุมการฝึกสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 6/2519), หน้า 1 - 7

Klein, A.F. *How to Use Role Playing Effectively*. New York : Arrociation Press, 1956

Shaftel, F.R. and Shaftel, G. *Role-Playing for Social Values : Decision Making in the Social Studies*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1967.

ความสำคัญของการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน

การแสดงบทบาทสมมตินับว่าเป็นวิธีการฝึกการแก้ปัญหาและการตัดสินใจวิธีหนึ่ง เพราะในสถานการณ์ที่สมมติขึ้นมา และบทบาทที่สมมติขึ้นมาให้คล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงนั้น มักจะมีปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ แฝงมาด้วย การที่ให้ผู้เรียนได้เลือกที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ โดยไม่ต้องฝึกหรือเตรียมตัวมาก่อนนั้น ผู้แสดงจะต้องแสดงไปตามธรรมชาติ โดยที่ไม่รู้ว่าผู้แสดงคนอื่นจะมีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างไรนั้น นับว่าเป็นการช่วยฝึกให้ผู้แสดงได้เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรม และหาทางแก้ปัญหาตัดสินใจอย่างธรรมชาติ

จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน

บทบาทสมมตินับว่าเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยในการสอนได้มาก โดยเฉพาะในด้านการสอนสังคมศึกษา ครูสามารถนำบทบาทสมมติไปช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ หลายด้านดังนี้คือ

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าพฤติกรรมทุกพฤติกรรมมีสาเหตุ การที่ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทต่าง ๆ ที่ถูกจำกัดอยู่ในสภาพการณ์ต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ผลักดันให้คนต้องแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกไป ความเข้าใจนี้จะช่วยให้ผู้เรียนไม่ด่วนตัดสินใจอะไรง่าย ๆ ออกไปก่อนที่จะพิจารณาถึงสาเหตุ นอกจากนั้นยังจะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวทางในการแก้ปัญหาให้ตรงจุดอีกด้วย

2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การที่ให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทของผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ว่า ผู้อื่นมีความคิดและความรู้สึกอย่างไร ความเข้าใจนี้จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

3. ช่วยลดความรู้สึกดิ่งเครียดของผู้เรียน ในบางครั้งผู้เรียนอาจจะมีความรู้สึกรุนแรงในใจหลายประการที่ไม่สามารถจะแสดงออกมาได้ ครูอาจใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนได้ระบายความรู้สึกนั้น ๆ ออกมา เป็นการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของผู้เรียนลงได้บ้าง

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความต้องการของผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถจะบอกความต้องการของตนออกมาได้ ครูอาจจะจัดบทบาทสมมติให้ผู้เรียนได้แสดง ซึ่งผู้เรียนอาจจะเปิดเผยความต้องการของตนออกมาโดยไม่รู้ตัว

5. ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดี การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจตนเอง และเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น โดยใช้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือจะช่วย

ให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น และพัฒนาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง สิ่งนี้นับว่าเป็นพื้นฐานของความเจริญงอกงามทางจิตใจอันจะช่วยให้บุคคลนั้นดำรงชีพอยู่อย่างปกติสุขและสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจค่านิยมของตน และหาหลักยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตของตน ในขณะที่ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติอยู่นั้น ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมการตัดสินใจ ที่แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของตน การที่มีโอกาสได้แสดง อภิปราย และวิเคราะห์ถึงค่านิยมเหล่านั้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น

7. ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามัคคีในกลุ่มให้ดีขึ้น ในการทำงานร่วมกันสมาชิกในกลุ่มมักจะมีปัญหาขัดแย้งกันอยู่เนื่อง ๆ ความขัดแย้งนี้ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันและเกิดความแตกแยกกันในหมู่คณะ วิธีการบทบาทสมมตินี้สามารถนำมาใช้ ทำให้คนในกลุ่มเกิดความเข้าใจกันและมีความสามัคคีปรองดองกัน

8. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในสังคม มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้นการเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เหมาะสมในสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็น บทบาทสมมติจะช่วยให้การเรียนรู้นี้เป็นจริงและสนุกสนานยิ่งขึ้น

9. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ บทบาทสมมติแทบทุกบทบาทมักจะมีสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งแฝงอยู่ ผู้แสดงจะต้องใช้วิจารณญาณและไหวพริบในการแก้ปัญหา จึงนับว่าวิธีการนี้ช่วยฝึกเรื่องการแก้ปัญหา และการตัดสินใจได้อย่างดี

การใช้บทบาทสมมติ

การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนมี 2 วิธีใหญ่ ๆ คือ

1. การให้บทบาทสมมติแบบมีบทเตรียมไว้

หมายความถึงการให้บทบาทสมมติเข้ามาช่วยในการสอนโดยที่ผู้สอนได้เตรียมบทมาล่วงหน้า หวังจะให้ผู้เรียนได้เรียนไปตามแบบแผนและขั้นตอนที่เตรียมไว้ เช่น ครูเตรียมว่าจะใช้บทบาทสมมติช่วยในการสอนให้ผู้เรียนได้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ครูจะเตรียมสถานการณ์สมมติมาล่วงหน้า และเตรียมบทบาทมาอย่างเรียบร้อย เมื่อเข้าสอนครูจะสอนและใช้บทบาทสมมติตามขั้นตอนที่เตรียมมา

2. การให้บทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้

หมายความถึงการให้บทบาทสมมติเป็นเครื่องมือช่วยในการสอนตามวาระและโอกาสที่อำนวย ครูไม่ได้เตรียมบทบาทมาให้ผู้เรียนล่วงหน้า

กระบวนการในการใช้บทบาทสมมติ

ไม่ว่าจะเป็นการใช้บทบาทสมมติตามแบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 มีกระบวนการในการใช้คล้ายคลึงกันเป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1: ขั้นเตรียมการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ก. การแจกแจงและกำหนดขอบเขตของปัญหา ในขั้นนี้ครูจะต้องวิเคราะห์แยกแยะสถานการณ์ออกมาให้ได้ว่า อะไรคือปัญหา หรือจุดที่ต้องการชี้ให้ผู้เรียนเห็นและเรียนเพื่อความเข้าใจและกำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะสอน

ข. การกำหนดสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ เมื่อได้ปัญหาที่ชัดเจนแล้ว ครูจะต้องกำหนดสถานการณ์สมมติที่ง่ายและชัดเจนขึ้น พร้อมทั้งเขียนบทบาทสมมติที่จะให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติที่เขียนขึ้นนี้ ควรจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ประสบกับปัญหาและข้อขัดแย้งเพื่อฝึกฝนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ

ขั้นที่ 2: ขั้นแสดง แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ

ก. การอุ่นเครื่อง หมายถึงการนำผู้เรียนให้ไปสู่วิธีที่จะศึกษาหรือปูพื้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องที่จะเรียน ในขั้นนี้ ครูอาจจะเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติให้ผู้เรียนฟัง การเล่าเรื่องอุ่นเครื่องนี้จะไปมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ที่ตั้งไว้

ข. การเลือกตัวผู้แสดง การเลือกตัวผู้แสดงอาจเป็นไปได้ใน 2 ลักษณะ คือ อาจเลือกตัวผู้แสดงที่มีลักษณะใกล้เคียง และลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะของบทบาทที่มอบหมายให้ก็ได้ ในกรณีแรก การแสดงจะช่วยให้นักผู้เรียนเข้าใจปัญหาได้ดีเพราะการแสดงเป็นไปโดยไม่เคอะเขิน ในกรณีหลัง การแสดงจะช่วยให้ผู้แสดงและผู้ชมได้เข้าใจถึงบทบาทของผู้ที่มีลักษณะแตกต่างออกไป ดังนั้นการเลือกตัวผู้แสดงจึงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการแสดงและการสอนเป็นสำคัญ

ค. การจัดฉากแสดง การจัดฉากนั้นก็เป็นการจัดฉากแบบสมมุติขึ้นมา เพื่อให้การแสดงนั้นดูใกล้เคียงกับความเป็นจริงขึ้น การจัดฉากอาจจะเป็นไปในลักษณะแบบง่าย ๆ โดยการเลื่อนโต๊ะเพียงตัวเดียว ไปจนถึงการจัดฉากแบบหรูหรา

ง. การเตรียมผู้สังเกตการณ์ การใช้บทบาทสมมติในการเรียนนั้นช่วยให้การเรียนสนุกสนานมีชีวิตชีวาที่จริง แต่ครูจะต้องไม่ลืมว่า การเรียนนี้ไม่ใช่เรียนเพื่อสนุกอย่างเดียว ครูควรช่วยให้ผู้เรียนหัดสังเกตและวิเคราะห์เหตุการณ์ ดังนั้นการเตรียมผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น ไม่เช่นนั้น การอภิปรายและวิเคราะห์หลังการแสดงนั้นจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร

จ. การเตรียมความพร้อมก่อนแสดง การที่ผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมุติให้เป็นไปอย่างธรรมชาติได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้แสดง ถ้าผู้แสดงมีความสบายใจ การแสดงจะเป็นไปอย่างธรรมชาติ ดังนั้นครูจำเป็นต้องช่วยขจัดความตื่นเต้นประหม่า และความวิตกกังวลของผู้แสดงออกไปด้วยวิธีต่าง ๆ

ฉ. การแสดง เมื่อผู้แสดงและผู้ชมพร้อมแล้ว ผู้แสดงก็เริ่มแสดงได้ การแสดงนี้ควรให้เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่มีการขัดกลางคัน นอกจากในกรณีที่คุณแสดงต้องการความช่วยเหลือ ครูหรือผู้กำกับการแสดงอาจเข้าไปช่วยได้ตามโอกาส

ช. การตัดบท เมื่อผู้แสดงได้แสดงไปเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ครูหรือผู้กำกับการแสดงควรตัดบท หรือหยุดการแสดง ไม่ควรปล่อยให้การแสดงเยินเย้อไป จะทำให้เสียเวลา และผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย การตัดบทจะทำได้ในกรณีต่อไปนี้

1. เมื่อการแสดงนั้นได้ให้ข้อมูลเพียงพอแก่กลุ่มที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายได้
2. กลุ่มพอจะเดาได้ว่าเรื่องราวจะเป็นอย่างไรถ้าจะมีการแสดงต่อไป
3. ผู้แสดงไม่สามารถแสดงต่อไปได้เพราะเกิดความเข้าใจผิดบางประการ
4. การแสดงจบเรื่อง

ขั้นที่ 3 : ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

การวิเคราะห์การแสดงมักจะเป็นไปในรูปการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้แสดง ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ การอภิปรายจะเป็นไปในรูปใดนั้นมักจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการเรียน บางครั้งอาจจะมีการให้ผู้แสดงได้เปิดเผยความรู้สึก และเสนอความเห็นก่อน แล้วจึงให้ผู้ชม หรือผู้สังเกตการณ์ เสนอความคิดเห็น การอภิปรายนี้จะต้องเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา และเน้นที่เหตุผลของการแสดงออก และพฤติกรรมที่บ่งแสดงออกมา โดยปกติการอภิปรายจะไม่มุ่งถึงว่าใครแสดงดีไม่ดียังไร นอกจากวัตถุประสงค์ของการแสดงคือการฝึกทักษะแสดง การเรียนรู้ทั้งหลายจะอยู่ตรงขั้นนี้เป็นสำคัญ ครูจะต้องช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้คิดและหาคำตอบ โดยอาจใช้วิธีการตั้งคำถามช่วย

ขั้นที่ 4 : ขั้นแสดงเพิ่มเติม

หลังจากการวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงแล้ว กลุ่มอาจจะเสนอแนะแนวความคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา หรือตัดสินใจ หรือถ้าหากการแสดงครั้งแรกยังได้ผลไม่เป็นที่พอใจ ครูอาจจะให้มีการแสดงซ้ำ หรือเพิ่มเติมก็ได้ เพื่อดูผลอีกครั้งหนึ่ง หากการแสดงใหม่นี้ไม่จำเป็นครูจะสามารถข้ามไปขั้นที่ 5 ได้เลย

ขั้นที่ ๕ : ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

หลังจากการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดงแล้ว ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้อภิปรายทั่ว ๆ ไปซึ่งโดยมากจะเป็นการเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้อง ให้กันและกันฟัง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวความคิดกว้างขวางขึ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนนั้นเกี่ยวข้องกับความเป็นจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุปหรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้ดี

กระบวนการในการใช้บทบาทสมมุติดังได้กล่าวมานี้ อาจเขียนเป็นแผนภูมิให้ดูง่าย ๆ ได้ดังนี้

กระบวนการในการวางแผนและใช้บทบาทสมมติในการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ก. แจกแจงและกำหนดขอบเขตของปัญหา

ข. กำหนดสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

ก. อุ้่นเครื่อง

ข. เลือกผู้แสดง

ค. จัดฉาก

ง. เตรียมผู้สังเกตการณ์

จ. เตรียมความพร้อม

ฉ. เริ่มแสดง

ช. ตัดบท

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

กิจกรรม

1. กำหนดให้นักศึกษาเลือกกำหนดสถานการณ์สมมติที่น่าสนใจสถานการณ์หนึ่ง แล้วดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (ควรพิจารณาเรื่องที่มีคตินิยม และเหมาะสมที่จะจัดประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้)
 - 1.1 ศึกษาสถานการณ์สมมติโดยละเอียด
 - 1.2 กำหนดบทบาท และปัญหาประกอบการแสดง
 - 1.3 เตรียมผู้แสดง ผู้สังเกตการณ์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม
 - 1.4 เตรียมสื่อการแสดงบทบาทสมมติตามความจำเป็น เช่น ฉากสมมติ ฯลฯ
 - 1.5 ลงมือแสดงบทบาทสมมติที่หน้าชั้นเรียน หรือในห้องปฏิบัติการ
 - 1.6 อภิปราย วิเคราะห์ และประเมินผลการแสดงบทบาทสมมติ
 - 1.7 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง

แบบประเมินผลการฝึกทักษะการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน

ชื่อนักศึกษาผู้ฝึก..... รหัสประจำตัว.....
 วิชาที่สอน..... เรื่องที่สอน.....
 ชั้นที่ฝึก..... วันที่ฝึก..... เวลา.....
 ลักษณะการฝึก/ฝึกทักษะนี้เป็นครั้งที่ 1 2 3
 อาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์/นักศึกษาผู้วิจารณ์.....

คำชี้แจง โปรดพิจารณาพฤติกรรมการฝึกทักษะการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอนของนักศึกษา (ใช้ในกรณีการประเมินผลตนเองด้วย) จากการบินทักภาพไว้ หรือจากการฝึกทักษะที่หน้าชั้นเรียนจริง แล้วประเมินผลตามหัวข้อและเกณฑ์ต่อไปนี้ 1 = ใช้ไม่ได้ 2 = ต้องปรับปรุง 3 = พอใช้ 4 = ดี 5 = ดีมาก

ที่	หัวข้อ/พฤติกรรมการฝึกทักษะการใช้ บทบาทสมมติ	เกณฑ์การพิจารณา				
		F	P-	P	G-	G
1.	มีการนำเรื่องก่อนการแสดงบทบาทสมมติ	1	2	3	4	5
2.	กำหนดสถานการณ์สมมติได้น่าสนใจ	1	2	3	4	5
3.	ผู้เรียนแสดงความสนใจสนองตอบการแสดง บทบาทสมมติ	1	2	3	4	5
4.	เตรียมบทบาทและปัญหาได้สอดคล้องกับ สถานการณ์สมมติ	1	2	3	4	5
5.	เลือกผู้แสดงได้เหมาะสม เข้าใจเรื่อง และ แสดงบทบาทได้สมจริง	1	2	3	4	5
6.	ขั้นตอนการแสดง และการแก้ปัญหาสอดคล้อง กลมกลืนกันตลอดเรื่อง	1	2	3	4	5
7.	การอภิปรายและประเมินผลหลังการแสดง กระทำอย่างมีเหตุผลและมีคุณค่า	1	2	3	4	5
a.	สรุปเรื่องและแนวความคิดได้ดี	1	2	3	4	5
9.	มีการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมและประสบ- การณ์ใหม่เข้าด้วยกัน	1	2	3	4	5
10.	บรรยากาศดี	1	2	3	4	5

สรุปผลการใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน

.....
.....

วิเคราะห์และประเมินพฤติกรรมการฝึก (ข้อดี และข้อที่ควรแก้ไข).....

.....

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมินผลการฝึก